

38

**ZÁKON**

ze dne 18. dubna 1961

**o místních lidových soudech**

Budování vyspělé socialistické společnosti se projevuje dalším prohlubováním socialistické demokracie a rozvojem socialistické státnosti, které je nerozlučně spjata s rozšiřující se účastí pracujících na správě státu a na řízení národního hospodářství, s upevňováním socialistické zákonitosti a výchovou občanů k uvědomělému dodržování pravidel socialistického soužití a právního řádu socialistické společnosti.

Nová, socialistická Ústava proto zakotvila - jako důležitou součást opatření směřujících ke zvyšování aktivní účasti pracujících na výkonu soudnictví - do soustavy československých soudů místní lidové soudy. Tyto soudy jako orgány pracujících mají v obcích a na pracovištích projednávat méně závažné případy porušování právního řádu a drobné spory mezi občany. Tím mají přispívat k upevňování socialistické zákonitosti a k zajišťování společenského pořádku a pravidel socialistického soužití.

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se proto usneslo na tomto zákoně:

**Úkoly místních lidových soudů a hlavní zásady jejich činnosti****§ 1**

- (1) Místní lidové soudy jsou článkem jednotné soustavy československého socialistického soudnictví. Jako orgány pracujících v obcích a na pracovištích projednávají a rozhodují méně závažné případy porušování socialistické zákonitosti, narušující zejména společenský pořádek a soudružské soužití občanů, a drobné majetkové spory.
- (2) Celou svou činností vychovávají občany k důslednému dodržování socialistického právního řádu, k socialistickému poměru k práci, k ochraně socialistického vlastnictví, k ochraně osobnosti a práv občanů a k nesmiřitelnému postoji vůči jakémukoli jednání, které působí škody společnosti a je neslučitelné s povinnostmi občana socialistického státu.

## § 2

- (1) Místní lidové soudy spolupracují se všemi orgány a organizacemi, které pečují o výchovu občanů k dodržování socialistického právního řádu, zejména s národními výbory, Revolučním odborovým hnutím, Československým svazem mládeže a vedením podniků a závodů, nenahrazují však jejich výchovné působení. Případy porušení socialistického právního řádu projednávají zásadně pouze tehdy, jestliže vzhledem k závažnosti případu nestačí k nápravě provinilého občana výchovné působení těchto orgánů a organizací.
- (2) Místní lidové soudy dávají podnět k odstranění nedostatků, které zjistily v činnosti orgánů a organizací a které umožnily nebo usnadnily porušení socialistického právního řádu.

## § 3

Národní výbory a jiné státní orgány jsou povinny poskytovat místním lidovým soudům soustavnou a všestrannou pomoc a podporu. Místní lidové soudy se mohou obracet na národní výbory, orgány bezpečnosti, okresní soudy a jiné státní orgány se žádostí o výsledky svědků anebo o jiné prověření skutečností důležitých pro rozhodnutí, jestliže by jim jejich prověření činilo značné potíže.

## § 4

Při plnění úkolů pomáhají místním lidovým soudům okresní soudy. Vykonnávají dozor nad jejich činností tím, že rozhodují o opravných prostředcích podaných proti rozhodnutím místních lidových soudů.

## § 5

Soudci místních lidových soudů jsou při výkonu své funkce nezávislí a jsou vázáni jedině právním řádem socialistického státu. Jsou povinni řídit se zákony a jinými právními předpisy a vykládat je v souladu se socialistickým právním vědomím.

## § 6

- (1) Místní lidové soudy jsou voleny.
- (2) Soudci místních lidových soudů jsou ze své činnosti odpovědní pracujícímu lidu. Svým voličům a národním výborům podávají pravidelně zprávy o své činnosti.
- (3) Funkce soudce místního lidového soudu je funkcí čestnou. Podnik, družstvo nebo jiná organizace, v níž soudce místního lidového soudu pracuje, jsou povinny umožnit mu řádný výkon soudcovské funkce. Plnění povinností soudce místního lidového soudu nemůže vést k újmě na pracovním výděлку, ani ke zkrácení na právech a nárocích vyplývajících z pracovního poměru.

## § 7

Jednání před místními lidovými soudy je zásadně ústní a veřejné. Jejich rozsudky nebo rozhodnutí (dále jen „rozhodnutí“) se vyhlášují jménem republiky.

## Ustavování a organizace místních lidových soudů

### § 8

- (1) Místní lidové soudy se ustavují v obcích a na pracovištích.
- (2) O ustavení místního lidového soudu rozhoduje okresní národní výbor. Návrh na jeho ustavení podává místní národní výbor nebo základní organizace Revolučního odborového hnutí.
- (3) Počet soudců místního lidového soudu stanoví okresní národní výbor po projednání s místním národním výborem nebo se základní organizací Revolučního odborového hnutí.

### § 9

- (1) Soudci místních lidových soudů jsou voleni na 2 roky veřejným hlasováním na shromážděních občanů na návrh místního národního výboru nebo základní organizace Revolučního odborového hnutí. Právo volit mají občané, kteří dovršili 18. rok věku. Zvolen je ten, kdo získal nadpoloviční většinu hlasů občanů přítomných na shromáždění.
- (2) Za soudce místního lidového soudu může být zvolen občan, který dovršil 21. rok věku, který požívá mezi občany všeobecné vážnosti a důvěry a který je ostatním občanům příkladem v práci, ve veřejné činnosti i v osobním životě.
- (3) Soudci místního lidového soudu volí ze svého středu předsedu místního lidového soudu a jeho zástupce.
- (4) Neplní-li soudce místního lidového soudu své soudcovské povinnosti anebo ztratí-li z jiného důvodu důvěru pracujících, může být ještě před uplynutím funkčního období ze své funkce odvolán. Odvolání soudce místního lidového soudu z funkce se děje obdobným způsobem jako jeho volba.
- (5) Nemůže-li soudce místního lidového soudu soudcovskou funkci trvale vykonávat pro nemoc nebo jinou vážnou překážku, může být své funkce zproštěn. O zproštění rozhoduje:
  - a) jde-li o soudce místního lidového soudu na pracovišti, základní organizace Revolučního odborového hnutí,
  - b) jde-li o soudce místního lidového soudu v obci, místní národní výbor.
- (6) Za soudce odvolaného z funkce nebo za soudce, který byl své funkce zproštěn, zvolí se, bude-li to vyžadovat řádný chod místního lidového soudu, na zbytek funkčního období soudce nový.

### § 10

Soudci místních lidových soudů v obcích i na pracovištích skládají do rukou předsedy místního národního výboru tento slib:

„Slibuji, že budu věren Československé socialistické republice a věci socialismu, že se budu řídit Ústavou i ostatními zákony a vykládat je v souladu se socialistickým právním vědomím.“

## Věci, které projednávají místní lidové soudy

### § 11

Místní lidové soudy projednávají provinění a jednoduché majetkové spory. Dále mohou projednávat i méně závažné trestné činy, jestliže jim byly postoupeny prokurátorem nebo soudem.

### § 12

- (1) Místní lidové soudy na pracovištích projednávají:
  - a) provinění a trestné činy, jichž se dopustí občané, kteří pracují v závodě, kde je místní lidový soud ustaven,
  - b) majetkové spory, jejichž účastníci (navrhovatel i odpůrce) pracují v závodě, kde je místní lidový soud ustaven.
- (2) Místní lidové soudy v obcích projednávají:
  - a) provinění a trestné činy, které spáchali občané bydlící v obvodu místního lidového soudu, není-li k projednání těchto provinění a trestných činů příslušný místní lidový soud na pracovišti,
  - b) majetkové spory, bydlí-li odpůrce v obvodu místního lidového soudu a není-li k projednání majetkového sporu příslušný místní lidový soud na pracovišti.
- (3) Místní lidový soud příslušný k projednání provinění nebo trestného činu může věc postoupit jinému místnímu lidovému soudu, dojde-li k závěru, že místní lidový soud, kterému věc postupuje, může čin a osobu provinilého občana lépe posoudit a účinněji výchovně působit, a projeví-li s tím tento soud souhlas.

### § 13

- (1) Trestné činy může místní lidový soud projednávat pouze tehdy, byly-li mu postoupeny prokurátorem nebo soudem.
- (2) Prokurátor nebo soud mohou postoupit trestný čin k projednání a rozhodnutí místnímu lidovému soudu na žádost místního lidového soudu anebo z vlastního podnětu, jestliže po zvážení společenské nebezpečnosti činu a osoby pachatele uznají, že k jeho nápravě postačí výchovná síla kolektivu na pracovišti nebo v obci a opatření, které může místní lidový soud uložit.
- (3) Místní lidový soud může uložit za trestný čin, který mu byl postoupen k projednání a rozhodnutí, pouze některé z opatření uvedených v tomto zákoně.

### § 14

- (1) Za provinění a trestné činy mohou být voláni k odpovědnosti pouze občané, kteří v době spáchání činu dovršili 15. rok svého věku.
- (2) Provinění mladistvých osob, které v době spáchání činu nedovršily 18. rok věku, mají být projednávány před místním lidovým soudem pouze výjimečně. O nápravu mladistvých provinilců pečují především společenské organizace, zejména Revoluční odborové hnutí a Československý svaz mládeže.

## Provinění

### § 15

- (1) Proviněním je zaviněné jednání uvedené v tomto zákoně (§ 16 až § 21), kterým byl porušen socialistický právní řád v takové míře, že to ohrožuje nebo poškozuje zájmy společnosti nebo práva a oprávněné zájmy jednotlivce, jestliže vzhledem k okolnostem případu, k osobě provinilého občana a následkům jeho jednání nedosahuje stupně společenské nebezpečnosti trestného činu.
- (2) Místní lidové soudy rozhodují o proviněních tehdy, nestačí-li vzhledem k závažnosti případu k nápravě provinilého občana výchovné působení společenských organizací, národních výborů a vedení podniků a závodů.
- (3) Místní lidové soudy o proviněních nerozhodují, uplynula-li od spáchání činu doba 1 roku.

### § 16

- (1) Provinění proti majetku v socialistickém vlastnictví se dopustí, kdo takový majetek poškodí, zejména krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo tím, že jej neoprávněně a svévolně užívá anebo ničí, pokud škoda příliš nepřevyšuje částku 500 Kčs.

Tato jednání nelze stíhat jako provinění, dopustí-li se provinilý občan činů proti majetku opětovně nebo je-li jeho čin z jiných důvodů zvláště zavržitelný.

- (2) Provinění proti majetku v socialistickém vlastnictví se také dopustí, kdo z nedbalosti, svědčící o neodpovědném postoji k socialistickému vlastnictví, na takovém majetku způsobí škodu nepřevyšující částku 5000 Kčs.

### § 17

Provinění proti zájmům socialistického hospodářství se dopustí, kdo v menším rozsahu:

- a) neoprávněně provozuje soukromou výrobní nebo jinou výdělečnou činnost za tím účelem, aby získával trvalejší zdroj příjmů,
- b) poškozuje spotřebitele zejména tím, že předražuje zboží nebo služby, anebo je šidí na jakosti, množství nebo váze zboží.

### § 18

- (1) Provinění proti majetku v osobním vlastnictví se dopustí, kdo takový majetek poškodí, zejména krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo tím, že jej neoprávněně a svévolně užívá anebo ničí, pokud škoda příliš nepřevyšuje částku 500 Kčs.

Tato jednání nelze stíhat jako provinění, dopustí-li se provinilý občan činů proti majetku opětovně nebo je-li jeho čin z jiných důvodů zvláště zavržitelný.

- (2) Provinění proti majetku v osobním vlastnictví se také dopustí, kdo z nedbalosti, svědčící o bezohledném postoji k osobnímu vlastnictví, způsobí škodu na majetku spoluobčanů.

### § 19

Provinění proti socialistickému soužití se dopustí:

- a) kdo nepřístojným chováním, zejména výhrůžkami, urážlivými výroky nebo skutky, pomlouváním, rvačkou, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním naruší soudružské soužití občanů nebo se dotkne jejich důstojnosti a cti,
- b) kdo požije alkoholické nápoje, ačkoli ví, že bude vykonávat zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit zdraví spoluobčanů nebo bezpečnost majetku, nebo kdo někomu za takových okolností alkoholické nápoje poskytne,
- c) kdo se živí způsobem, který je v hrubém rozporu s občanskými povinnostmi.

## § 20

Provinění proti rodinným vztahům a zájmům zdravého vývoje mládeže se dopustí:

- a) kdo se náležitě nestará o hmotné zabezpečení svých rodinných příslušníků, o které je povinen podle zákona pečovat, anebo kdo zanedbává svou povinnost pečovat o řádný vývoj a výchovu nezletilých osob svěřených jeho péči,
- b) kdo nezletilým osobám umožňuje požívat alkoholické nápoje a tím ohrožuje jejich tělesný nebo mravní vývoj.

## § 21

Provinění proti pracovní kázni se dopustí:

- a) kdo porušením předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci ohrozí někoho na zdraví nebo někomu způsobí ublížení na zdraví mající za následek kratší pracovní neschopnost,
- b) kdo soustavně bez závažného důvodu vynechává pracovní směny anebo předstírá pracovní neschopnost,
- c) kdo soustavně nebo závažně porušuje technologickou kázeň nebo jinak porušuje důležité povinnosti z pracovního poměru, pokud škoda takovým jednáním způsobená nepřevyšuje 5000 Kčs.

## Majetkové spory

### § 22

- (1) Místní lidové soudy mohou projednávat a rozhodovat jednoduché majetkové spory mezi občany, jestliže hodnota sporu nepřevyšuje 1000 Kčs a jestliže o to navrhovatel požádá. Dojde-li místní lidový soud při projednávání věci k názoru, že nejde o spor jednoduchý, postoupí věc okresnímu soudu.
- (2) Na návrh obou účastníků (navrhovatele i odpůrce) mohou projednávat i jiné majetkové spory mezi občany navzájem anebo mezi občany a socialistickými organizacemi za tím účelem, aby přispěly k uzavření smíru. Bude-li smír uzavřen, rozhodne místní lidový soud, zda smír schvaluje. Neschválí-li smír anebo nebude-li smír uzavřen, neprojednává věc dále a odkáže účastníky na okresní soud.
- (3) Místní lidový soud může schválit pouze takový smír, který není v rozporu s právními předpisy a obecným zájmem.

## § 23

Místní lidové soudy neprojednávají spory pracovní a spory z rodinného práva.

## Řízení před místními lidovými soudy

### § 24

- (1) Provinění projednávají místní lidové soudy na návrh národního výboru, jiného státního orgánu, společenské organizace, vedení závodu, představenstva jednotného zemědělského družstva, občanů nebo z vlastního podnětu. Majetkové spory projednávají jen na návrh občanů, kteří před místním lidovým soudem uplatňují své nároky.
- (2) Místní lidové soudy mají projednávat pouze věci řádně objasněné. Návrhy na projednání věci mají být proto řádně doloženy potřebnými doklady, popřípadě mají být i uvedeni svědkové, kteří mohou osvědčit skutečnosti v návrzích uvedené.

### § 25

Místní lidový soud musí, dříve než zahájí projednávání věci, zjistit, zda je k jejímu projednání příslušný. Zjistí-li, že věc může být vyřízena - pro malou závažnost - orgány podniku, závodu nebo společenských organizací, nebo zjistí-li, že věc náleží do pravomoci jiného orgánu, postoupí jim věc k vyřízení.

### § 26

- (1) Místní lidový soud jedná v tříčlenném senátu.
- (2) Místní lidový soud projednává věci tak, aby rozhodl zpravidla do 30 dnů od podání návrhu. Doba a místo projednání věci a složení senátu, který věc projedná, stanoví předseda místního lidového soudu nebo jeho zástupce.
- (3) Doba a místo zasedání místního lidového soudu s uvedením věcí, které se na zasedání budou projednávat, oznámí se veřejně.
- (4) Zasedání místního lidového soudu se koná zpravidla mimo pracovní dobu členů senátu místního lidového soudu a účastníků řízení.

### § 27

- (1) Předseda senátu pověřeného projednáním věci seznámí se s obsahem návrhu, zařídí opatření listin a jiných potřebných dokladů a podle možnosti prověří i jiným způsobem tvrzené skutečnosti. Zařídí také předvolání účastníků řízení, zákonných zástupců nezletilých provinilců, svědků a jiných občanů, jejichž účast při projednávání věci před místním lidovým soudem je nutná.
- (2) Občan, jehož případ se má projednávat, musí být seznámen s obsahem návrhu a s výsledky jeho prověření a zpraven o době a místě projednávání věci před místním lidovým soudem. Musí mu být dána možnost vyjádřit se k věci a podat své návrhy.
- (3) Občané, kteří byli předvoláni před místní lidový soud, jsou povinni se k němu dostavit a podat potřebné vysvětlení.

## § 28

- (1) Místní lidový soud zásadně projednává všechny věci v přítomnosti účastníků. V nepřítomnosti účastníků může věc projednávat pouze tehdy, odmítnou-li se před místní lidový soud dostavit anebo jestliže se bez důvodné omluvy nedostaví.
- (2) Majetkové spory projednává místní lidový soud pouze tehdy, dostaví-li se k projednávání věci navrhovatel nebo občan, kterého navrhovatel pověřil svým zastupováním. Zástupce účastníků se může jednání před místním lidovým soudem zúčastnit pouze tehdy, nemohou-li se účastníci k projednávání sporu z vážných důvodů osobně dostavit anebo nejsou-li schopni se před místním lidovým soudem srozumitelně vyjadřovat. Nedostaví-li se navrhovatel nebo jeho zástupce k projednání věci bez důvodné omluvy, upustí místní lidový soud od dalšího projednávání věci.

## § 29

- (1) Při projednávání věci postupuje senát místního lidového soudu tak, aby jednání probíhalo důstojně a aby byl zjištěn skutečný stav věci.
- (2) Jednání se vede tak, aby byla dána přítomnému kolektivu možnost podílet se na objasnění případu a přispívat ke zhodnocení věci i provinilého občana. Občané přítomní při projednávání věci se mohou proto se souhlasem předsedy senátu ujmout slova a vyslovit své mínění.
- (3) Na počátku jednání podá předseda senátu nebo jím určený člen senátu zprávu o případu a o výsledcích předběžného šetření. Je-li toho třeba, vyslechne senát svědky nebo provede jiné důkazy. Občan, jehož věc se projednává, má právo se k provedeným důkazům vyjádřit, navrhnout provedení důkazů, kterými prokazuje svá tvrzení, a podat vysvětlení potřebné k řádnému objasnění věci.
- (4) O průběhu jednání se sepisuje protokol.

## § 30

- (1) Po řádném objasnění věci vynese senát místního lidového soudu rozhodnutí. K jeho přijetí stačí většina hlasů členů senátu.
- (2) Při vyhlásování rozhodnutí se uvedou výsledky projednávání věci a uložené opatření a rozhodnutí se stručně zdůvodní. Účastníci se poučí o právu podat odvolání. Uloží-li místní lidový soud pokutu, povinnost náhrady škody nebo jinou povinnost k majetkovému plnění, stanoví k jejímu splnění také přiměřenou lhůtu; může povolit i splátky.
- (3) Rozhodnutí místního lidového soudu nebo obsah smíru uzavřeného účastníky v majetkovém sporu se vyznačí v protokolu, který podepíší členové senátu, a byl-li uzavřen smír, také účastníci.
- (4) Nebyl-li při vyhlásování rozhodnutí místního lidového soudu některý z účastníků přítomen, musí mu být rozhodnutí sděleno písemně.
- (5) Projednával-li místní lidový soud trestný čin, který mu byl postoupen prokurátorem nebo soudem, vyrozumí je o výsledku jednání.

## § 31

- (1) Dojde-li místní lidový soud po projednání provinění nebo trestného činu k závěru, že se občan provinění nebo trestného činu dopustil, že však samo projednání věci splnilo svůj výchovný účel, neuloží žádné opatření. Může to učinit zejména tehdy, jestliže provinilý občan projeví upřímnou

lítost, omluví se poškozenému nebo kolektivu a zaváže se zjednat nápravu a nahradit způsobenou škodu. Jinak uloží některé z těchto opatření:

- a) napomenutí,
  - b) veřejnou důtku,
  - c) pokutu do 500 Kčs,
  - d) nápravné opatření srážkou z platu až do 15 % na dobu nejvýše 3 měsíců,
  - e) nařídí na dobu nejvýše 6 měsíců, aby byl provinilý občan přeložen na nižší funkci nebo na jiný pracovní úsek; toto opatření může uložit pouze místní lidový soud na pracovišti.
- (2) Místní lidový soud může vyslovit propadnutí věci, která náleží provinilému občanu a které bylo použito k spáchání provinění nebo trestného činu nebo kterou provinilý občan svým činem získal, bude-li to vyžadovat bezpečnost lidí nebo majetku nebo jiný obecný zájem. Propadlá věc připadá státu. Propadnutí věci nelze vyslovit, jestliže hodnota věci je v nápadném nepoměru ke stupni nebezpečnosti spáchaného činu.
  - (3) Byla-li proviněním nebo trestným činem provinilého občana způsobena majetková škoda, působí místní lidový soud k tomu, aby ji viník dobrovolně nahradil. Odepře-li provinilý občan způsobenou škodu nahradit, uloží mu tuto povinnost. Jestliže se však místnímu lidovému soudu nepodaří zjistit přesnou výši škody nebo kdyby mu zjištění přesné výše škody činilo potíže, doporučí poškozenému, aby se obrátil se svým nárokem na náhradu škody na okresní soud.
  - (4) Uložené pokuty a srážky z platu při nápravných opatřeních se odvádějí do státního rozpočtu.

## § 32

- (1) Dojde-li místní lidový soud k závěru, že nelze prokázat, že se občan provinění nebo trestného činu dopustil, vynese rozhodnutí zprošťující.
- (2) Dojde-li místní lidový soud k závěru, že se občan provinění nebo trestného činu dopustil před dovršením 15. roku věku anebo zjistí-li, že od spáchání provinění uplynula doba 1 roku, řízení zastaví.
- (3) Dojde-li místní lidový soud k závěru, že jde o trestný čin, postoupí věc, jestliže mu nebyla postoupena prokurátorem nebo soudem, okresnímu prokurátorovi.

## Řízení o odvolání proti rozhodnutím místních lidových soudů

## § 33

- (1) Opravným prostředkem proti rozhodnutí místního lidového soudu je odvolání, které se podává ústně nebo písemně u předsedy místního lidového soudu nebo jeho zástupce. O odvolání, které má odkladný účinek, rozhoduje okresní soud.
- (2) Odvolání mohou podat:
  - a) občan, jehož se rozhodnutí přímo dotýká, nebo jeho zákonný zástupce,
  - b) prokurátor,
  - c) orgány nebo organizace, které daly podnět k projednání věci.

- (3) Lhůta k podání odvolání činí 15 dnů od vyhlášení rozhodnutí místního lidového soudu.
- (4) U osob uvedených v odstavci 2 písm. a) činí lhůta k podání odvolání 15 dnů od vyhlášení rozhodnutí místního lidového soudu nebo ode dne, kdy osobě, která nebyla při vyhlášení rozhodnutí přítomna, bylo rozhodnutí místního lidového soudu sděleno písemně. Zmeškala-li však některá z těchto osob uvedenou lhůtu proto, že na ni nebyla soudem upozorněna, nebo z jiných vážných důvodů (například pro nemoc, protože byla na služební cestě a podobně), může jí místní lidový soud zmeškání lhůty prominout. Místní lidový soud může zmeškání odvolací lhůty prominout také tehdy, vyjdou-li po uplynutí odvolací lhůty dodatečně najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které by mohly být důvodem pro změnu rozhodnutí místního lidového soudu.
- (5) U trestných činů, které místní lidový soud projednával proto, že mu byly postoupeny prokurátorem, činí lhůta k podání odvolání 15 dnů ode dne, kdy byl prokurátor místním lidovým soudem vyzooměn o výsledku projednání postoupené věci.
- (6) Místní lidový soud předloží odvolání i se spisem okresnímu soudu. Promine-li podle ustanovení odstavce 4 zmeškání odvolací lhůty, vyznačí to ve spise.

### § 34

- (1) Okresní soud odvolání zamítne, bylo-li podáno opožděně nebo osobou neoprávněnou, nebo zjistí-li po projednání věci, že odvolání není důvodné.
- (2) Zjistí-li okresní soud, že místní lidový soud nebyl k projednání věci příslušný, zruší jeho rozhodnutí a podle povahy věci sám ve věci rozhodne nebo ji postoupí jinému příslušnému orgánu.
- (3) Zjistí-li okresní soud, že rozhodnutí místního lidového soudu je nezákonné nebo z jiných důvodů nesprávné, zruší je a vrátí místnímu lidovému soudu věc k novému projednání a rozhodnutí. Při novém projednávání věci je místní lidový soud povinen řídit se pokyny obsaženými v rozhodnutí okresního soudu.
- (4) Nepodstatná pochybení v rozhodnutí místního lidového soudu může okresní soud napravit sám, a to i tehdy, neuzná-li odvolání za důvodné.

### § 35

Okresní soud rozhoduje o odvolání v tříčlenném senátu. Postupuje přitom, nemá-li tento zákon zvláštních ustanovení, podle zásad o vyřizování odvolání obsažených v soudních řádech.

## Vykonatelnost rozhodnutí a smíru

### § 36

Pravomocná rozhodnutí místního lidového soudu, kterými byly uloženy pokuta nebo povinnost k náhradě škody nebo k jinému majetkovému plnění, jakož i smíry schválené místním lidovým soudem jsou soudně vykonatelné.

### § 37

- (1) Nebude-li rozhodnutí místního lidového soudu o uložení pokuty ve stanovené lhůtě dobrovolně plněno, postoupí předseda místního lidového soudu spis okresnímu soudu k výkonu rozhodnutí.

- (2) Nebudou-li rozhodnutí místního lidového soudu o povinnosti k náhradě škody nebo k jinému majetkovému plnění nebo povinnosti vyplývající ze smíru schváleného místním lidovým soudem ve stanovené lhůtě dobrovolně plněny, postoupí předseda místního lidového soudu, požádá-li o to oprávněný účastník, spis okresnímu soudu k výkonu rozhodnutí nebo smíru.

### § 38

Vedení podniku nebo jiný orgán příslušný podle povahy věci jsou povinny provést pravomocné rozhodnutí místního lidového soudu, kterým bylo uloženo některé z opatření uvedených v § 31 odst. 1 písm. d) a e).

## Stížnost pro porušení zákona

### § 39

- (1) Proti pravomocnému rozhodnutí místního lidového soudu, kterým byl porušen zákon, může podat okresní prokurátor nebo předseda okresního soudu stížnost pro porušení zákona; o stížnosti rozhoduje okresní soud.
- (2) Byl-li pravomocným rozsudkem okresního soudu, kterým rozhodl o odvolání proti rozhodnutí místního lidového soudu, porušen zákon, může podat krajský prokurátor nebo předseda krajského soudu stížnost pro porušení zákona; o stížnosti rozhoduje krajský soud.

### § 40

Soudy rozhodující o stížnosti pro porušení zákona postupují, nemá-li tento zákon zvláštních ustanovení, podle zásad o vyřizování stížností pro porušení zákona, obsažených v soudních řádech.

## Závěrečná ustanovení

### § 41

- (1) Národní výbory a vedení podniků, u nichž jsou ustaveny místní lidové soudy, jsou povinny bezplatně poskytovat pro jednání místních lidových soudů vhodné místnosti i jiné potřeby, bezplatně provádět potřebné administrativní práce a hradit i jiné výdaje s činností místních lidových soudů spojené.
- (2) Národní výbory a závody, u nichž jsou ustaveny místní lidové soudy, jsou také povinny pečovat o řádné uložení spisů místního lidového soudu.

### § 42

- (1) Účastníci řízení před místním lidovým soudem nehradí náklady řízení a soudní poplatky.
- (2) Náklady, které v řízení vzniknou účastníkovi řízení, nese účastník sám bez nároků na jejich náhradu.

### § 43

- (1) Závody jsou povinny poskytovat soudcům místních lidových soudů pracovní volno na dobu nezbytně nutnou k tomu, aby mohli řádně plnit povinnosti vyplývající ze soudcovské funkce. Soudci místních lidových soudů mají však, dbajíce co největší hospodárnosti, vykonávat povinnosti vyplývající ze soudcovské funkce převážně mimo pracovní dobu.
- (2) Zasedání místních lidových soudů se svolávají zpravidla mimo pracovní dobu tak, aby se jich mohl zúčastnit co nejširší kolektiv pracujících. Soudcům místních lidových soudů a pracujícím, kteří budou před místní lidový soud předvoláni, umožní závod v případě potřeby účast na zasedání místního lidového soudu tím, že jim přesune pracovní dobu. Nebude-li to uskutečnitelné, mají soudci místních lidových soudů a svědkové před místní lidový soud předvolaní nárok na náhradu ušlé odměny za práci. Soudci místních lidových soudů a svědkové předvolaní před místní lidový soud mají dále nárok na náhradu nutných hotových výdajů.
- (3) Náhrady ušlé odměny za práci poskytují:
  - a) soudcům místních lidových soudů podniky, u nichž jsou tito soudci v pracovním poměru,
  - b) svědkům předvolaným před místní lidový soud na pracovišti podnik, u něhož je místní lidový soud ustaven,
  - c) ostatním soudcům místních lidových soudů a svědkům předvolaným před místní lidový soud v obci místní národní výbory.
- (4) Náhrady nutných hotových výdajů poskytují:
  - a) podniky soudcům místních lidových soudů na pracovišti a svědkům předvolaným před místní lidový soud na pracovišti,
  - b) místní národní výbory soudcům místních lidových soudů v obci a svědkům předvolaným před místní lidový soud v obci.

### § 44

Místní lidové soudy neprojednávají provinění osob podléhajících pravomoci soudů vojenských. Provinění těchto osob vyřizují příslušní velitelé v rámci své kázeňské pravomoci.

### § 45

- (1) Na pracovištích, kde působí místní lidové soudy, nepoužívá se ustanovení zákona č. 24/1957 Sb., o kárném (disciplinárním) stíhání rozkrádání a poškozování majetku v socialistickém vlastnictví.
- (2) Orgány, které budou na pracovištích, kde nepůsobí místní lidový soud, používat ustanovení zákona č. 24/1957 Sb., o kárném (disciplinárním) stíhání rozkrádání a poškozování majetku v socialistickém vlastnictví, mohou ukládat za kárná provinění podle uvedeného zákona pouze opatření uvedená v § 31 odst. 1 písm. a) až c) zákona o místních lidových soudech.

### § 46

Zrušuje se § 5 odst. 1 zákona č. 24/1957 Sb., o kárném (disciplinárním) stíhání rozkrádání a poškozování majetku v socialistickém vlastnictví.

§ 47

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1961.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

v z. Dolanský v. r.